

Avelsprogram

Shire

Svenska Hästavelsförbundet

Godkänt av SH:s styrelse 2019-12-19 och Jordbruksverket 2020-01-27

Innehåll

Introduktion	3
Stamboken	4
Avelsvärdering av shire	8
Allmänna bestämmelser	8
Avelsvärdering hingstar	8
Avelsvärdering ston.....	11

Introduktion

SH är av Jordbruksverket erkänd avelsorganisation och godkända att föra avelsprogram för Shire.

I detta avelsprogram finns rasbeskrivning, stamboksindelning och vilka krav som ställs för att kunna införas i grundstambok och eventuell riksstambok samt de rasvisa krav som gäller vid avelsvärdering av hingstar och ston.

Övergripande regler för SH:s arbete gällande registrering, passutfärdande och avelsvärdering av hästar för de raser där SH bedriver avelsarbete framgår i Plan och riktlinjer för SH:s godkännande som avelsorganisation.

Vidare framgår i Plan och riktlinjer de skyldigheter och rättigheter som var och en som deltar i ett avelsprogram ska känna till.

Stamboken

RAS

Shire.

SYFTE

Avelsprogrammetts syfte är att bevara och förbättra rasen.

GEOGRAFISKT OMRÅDE

Avelsprogrammetts arbete bedrivs i Sverige.

A. RASBESKRIVNING

Färg: Svart, svartbrun, mörkbrun, brun och skimmel (avblekbar från någon av de godkända grundfärgerna). Kraftig stickelhårighet accepteras ej på avelshingstar men på ston och valacker. Stora vita fält på kroppen är ej önskvärt på avelshingstar men tillåts på ston och valacker. Övriga tecken är tillåtna. Bläs och fyra vita strumpor är önskvärt. Fux och konstantskimmel är ej tillåtna.

Storlek: Mankhöjd för hingstar bör vara minst 173 cm vid fullvuxen ålder. Genomsnittet ligger runt cirka 178 cm. Ston minst 163 cm i mankhöjd vid fullvuxen ålder.

Mankhöjden för en valack ska vara minst 168 cm vid fullvuxen ålder. Bröstomfång från 183 cm för hingstar och valacker och 152 cm för ston. Bröstomfånget ska vara i harmoni med hästens övriga byggnad.

Typ: En stor högställd häst av kallblodstyp. En hingst ska vara maskulin med stark hingstkaraktär. Ett sto bör vara långlinjerat med ett bra djup och med god plats att bära sitt föl. Det är viktigt att stoet har en utpräglad feminin könskaraktär. En valack ska vara reslig, välbalanserad, modig och arbetsvillig.

Huvud: Huvudet ska vara långt och finmejslat med långa skarpskurna öron. Ett stos huvud ska vare sig vara för stort eller litet och ha ett feminint uttryck. Ögonen ska vara stora med ett fogligt uttryck. Glasöga är ej tillåtet för hingstar eller för sto som avses införas i bilagan. Nosryggen ska vara något konvex med stora tunna näsborrar. Grova ganascher är ej önskvärt. Fasta läppar.

Hals: Väl ansatt med god välvning och med god hingstkaraktär hos hingstar. Hos ston ska halsen vara något välvd och ej maskulin. Halslängden ska vara i proportion till kroppen.

Bog: Djup, väl liggande och med ett bra selläge (collersele).

Bål: En bred och välmusklad bringa med frambenen väl under kroppen, för att främja rörelsernas framåtgripning. Ett gott djup med väl välvda revben.

Rygg: Ska vara kort, stark och välmusklad, samt väl slutet i sitt njurparti. Ryggen ska ej vara sänkt eller karprydd. Ston har ibland en något längre rygg än vad hingstarna har.

Bakdel: Långt, sluttande kors. Välformat och välmuslat bakparti.

Framben: Bör vara så starka och raka som möjligt ned till kotan, med ovala skenben. Kotornas längd ska harmoniera till kroppens övriga byggnad, men kan vara något mjuka.

Bakben: Hästen bör ej stå för långt bakom sig. Hasen ska vara djup, bred, platt och väl vinklad med proportionerligt långa skenben.

Hovarna: Ska vara djupa, vida och starka med öppna trakter och täckta med rakt och silkeslent, ej för rikligt hovskägg. Hornkvaliteten ska vara hård och stark.

Rörelser: Ska vara lediga och vägvinnande med bra påskjut. Hasarna bör hållas tätt ihop och skenorna ska vara parallella. Rörelserna ska vara korrekta.

B. AVELSMÅL

Avelsmålet är en mentalt och fysiskt sund Shirehäst som är bruksmässigt och exteriört fullgod.

C. IDENTITET OCH IDENTITETSNUMMER

C1. Identitet

Hästens identitet ska verifieras på något av följande sätt:

- Hästpass från inom EU godkänd avelsorganisation där identiteten är kontrollerad av SH godkänd ID-kontrollant eller veterinär.
- Signalementsbeskrivning och chipmärkning vid sidan av modern innan födelseårets slut eller inom 6 månader från födelsen beroende på vilket som inträffar sist, korrekt rapporterad betäckningsrapport i original samt härstamningsverifiering med DNA mot far och mor.
- Signalementsbeskrivning och chipmärkning, korrekt rapporterad betäckningsrapport i original samt härstamningsverifiering med DNA mot far och mor. Om hästen inte är identifierad vid sidan av modern under födelseåret måste åldern verifieras enligt tänder av en veterinär.
- Signalementsbeskrivning och chipmärkning samt härstamningsverifiering med DNA mot far och mor. Om hästen inte är identifierad vid sidan av modern under födelseåret måste åldern verifieras enligt tänder av en veterinär.
- Hästpass eller annan originalhandling som t.ex. registreringsbevis utfärdat av moderstambok, eller av denne erkänd dotterstambok i tredje land, samt chipmärkning/chipavläsning samt signalementsbeskrivning

C2. Identitetsnummer

Registreringsnumret består av åtta siffror. De två första är raskoden 29, de två följande siffrorna är de två sista siffrorna i hästens födelseår, de fyra sista siffrorna är löpnummer.

D. AVELSDJUR

Totalt har 436 hästar förts in i den svenska grundstamboken t.o.m. 2018-10-01. Under 2017 betäcktes 3 ston. En kontinuerlig import av individer sker, främst från Storbritannien.

E. STAMBOKSINDELNING

Stamboken är upp delad i ett huvudavsnitt och en bilaga. Huvudavsnittet är uppdelat i fyra avdelningar och bilagan är uppdelad i två avdelningar.

HUVUDAVSNIITT

Grundstambok Avd I Hingstar

Fadern ska vara riksstamboksförd i Sverige eller vara införd i The Shire Horse Society (SHS) som Stallion eller i motsvarande avdelning i en dotterstambok till SHS:s stambok.

Modern ska vara införd i Grundstambok Ston i Sverige eller vara införd i SHS:s stambok eller i motsvarande avdelning i en dotterstambok till SHS:s stambok.

Denna avdelning motsvarar SHS:s *Colt Foal Notification*

Grundstambok Avd 1 Ston

Fadern ska vara riksstamboksförd i Sverige eller vara införd i SHS som Stallion eller i motsvarande avdelning i en dotterstambok till SHS:s stambok.

Modern ska vara införd i Grundstambok avd 1 Ston i Sverige eller vara införd i SHS:s stambok eller i motsvarande avdelning i en dotterstambok till SHS:s stambok.

Alternativt kan modern vara införd i bilagan avd B eller vara införd i SHS:s B-register eller i motsvarande avdelning i en dotterstambok till SHS:s stambok.

Denna avdelning motsvarar SHS:s *Filly Foal Entry in Stud Book*

Grundstambok Avd 2

Hästen uppfyller inte villkoren för att införas i avd 1. Fadern ska vara införd i huvudavsnittet av denna stambok eller i huvudavsnittet i SHS:s stambok eller i huvudavsnittet i en dotterstambok till SHS:s stambok.

Modern ska vara införd i huvudavsnittet av denna stambok eller vara införd i huvudavsnittet i SHS:s stambok eller i huvudavsnittet i en dotterstambok till SHS:s stambok. Alternativt kan modern vara införd i bilagan avd B eller vara införd i SHS:s B-register eller i motsvarande avdelning i en dotterstambok till SHS:s stambok. Löpnummerserien är 9000-9999 för dessa hästar.

Denna avdelning motsvarar SHS *Non breeding animals and geldings register*.

Riksstambok för hingstar

Hingstar som är införda i Grundstambok Avd I Hingstar och som vid avelsvärdering godkänts enligt rasvisa bestämmelser och har sin härstamning verifierad med DNA mot far och mor kan föras in i Riksstambok för hingstar.

Denna avdelning motsvarar SHS *stallion register*.

BILAGA

Endast för ston. Bilagan innehåller två avdelningar A och B.

Bilaga avd A

För att införas i denna avdelning av bilagan ska stoet först vara införd i SHS:s Grade "A" Register.

Denna avdelning motsvarar SHS Grade "A" Register.

Bilaga avd B

Fadern ska vara riksstamboksförd i Sverige eller vara införd i SHS som Stallion eller i motsvarande avdelning i en dotterstambok till SHS:s stambok.

Modern ska vara införd i bilagans avd A eller vara införd i SHS:s A-register eller i motsvarande avdelning i en dotterstambok till SHS:s stambok eller vara införd i The Clydesdale Horse Societys stambok eller i en dotterstambok till The Clydesdale Horse Societys stambok.

Denna avdelning motsvarar SHS Grade "B" Register.

F. ORIGINALSTAMBOK

Originalstamboken förs av The Shire Horse Society i Storbritannien. SH håller sig med Svenska Shireföreningens hjälp informerad om eventuella förändringar i originalstambokens regelverk.

Avelsvärdering av shire

Allmänna bestämmelser

Övergripande regler gällande avelsvärdering framgår i Plan och riktlinjer.

Avelsvärdering hingstar

INDIVIDPRÖVNING

Härstamning

Hingst ska ha godkänd härstamning i minst 4 led, införd i svensk grundstambok avd I.

Hälsotillstånd

Hingsten ska vara veterinärt godkänd enligt SH:s Plan och riktlinjer.

Defektlista

Enligt Plan och riktlinjer med undantag för:

- Hovbroskförbening. Vid misstanke (avelvärderingsnämndens veterinär som avgör) krävs röntgen.
  - om > 1 brosk är måttligt -kraftigt förbenat. Kass
  - om lindrig förbening förekommer 1:a.
- Påtagligt vida hovar 1:a
- Glasöga kass

Exteriörbedömning

Vid varje individprovningstillfälle bedöms hingsten exteriört.

Mått

Hingst ska vid individprovning mätas avseende mankhöjd, bröstomfång, skenbensomfång och skenans bredd (skjutmått). Måttet mäts på skenan från sidan på smalaste stället.

Mankhöjden bör ej understiga 173 cm, bröstomfång från 183 cm.

Färger

Endast svart, svartbrun, brun, mörkbrun och avblekbar skimmel är tillåtna.

Bruksprov

Bruksprov utförs enligt Plan och riktlinjer.

Domaren värdesätter respektive bedömningsmoment 1-5 med poäng mellan 1-10. Totala poängen läggs ihop och divideras med 5. Erhållen genomsnittspoäng ska för godkännande bli lägst 5.

Avelsvärdesklasser

G

tilldelas treårig hingst som erhåller lägst 40 poäng exteriört och ingen delpoäng under 7. Avelsvärdesklassen är giltig i ett år.

GB

tilldelas hingst som, vid lägst fyra års ålder, erhåller minst 40 p exteriört, ingen delpoäng under 7, samt genomför godkänt bruksprov.

AVKOMMEPRÖVNING

Hingst som lämnat minst 15 avkommor, visade i Sverige vid lägst tre års ålder, ska avelsvärderas med hänsyn till avkommornas resultat och tilldelas kvalitetsklass C, A eller ELIT. Avelsvärdet kan årligen omprövas. På ägarens begäran kan, när särskilda skäl finns, avkomme-grupp bedömas tidigare. Hingst med minst 30 registrerade avkommor, de 4 senaste åren ej medräknade, ska avelsvärderas med hänsyn till sina avkommor även om icke 15 av dem visats.

Följande kategorier av hingstens avkommor ska redovisas inför avelsvärderingen:

- I Sverige godkända hingstar.
- Hingstar som i England erhållit Premium-titel.
- Diplomston
- AB-, GB-, A- eller ELIT-premierade ston.
- Avkommor placerad i officiell ridtävling lägst Lätt B, bruksridnings-, brukskörnings-, plöjnings- eller skogskörningstävling i distrikt- mästerskapsklass eller vid regional körtävling, samt erhållit lägst 38 poäng exteriört vid lägst 3 års ålder.
- Deltagare i stoklassen vid National horse show vid lägst tre års ålder och deras resultat.
- Avkommor som varit reserv eller kvalificerad, i stoklassen, till Shirehorse of the year show, vid lägst tre års ålder.

A

tilldelas hingst som visat mycket god förärvning.

ELIT (kan tilldelas postumt så länge avkomma finns i livet)

tilldelas hingst som visat utmärkt förärvning och lämnat avkommor med kvalifikationer i flera av de kategorier som meriterar rasen.

C

tilldelas hingst som visat mindre god förärvning.

Visningskrav

Hingst ska, till och med tio års ålder, visas för sundhetskontroll vartannat år inom fastställd tid, vid sommarpremiering, riksutställning eller vid ordinarie avelsvärdering

för hingstar. Hingst som ej visats för sundhetskontroll, måste visas veterinärt på ordinarie avelsvärdering för att återfå sin avelsvärdesklass.

Avelsvärdering ston

Härstamning

Sto ska vara införd i svensk grundstambok avd I.

Hälsotillstånd

Stoets hälsotillstånd ska kontrolleras enligt Plan och riktlinjer.

Mått

Minsta mankhöjd ska vara minst 163 cm. Ston som är lägre kan aldrig tilldelas högre än 7p på rastyp. Bröstmfång från 152 cm och ska vara i harmoni med hästens övriga kroppsbyggnad.

Färg

Svart, svartbrun, mörkbrun, brun och skimmel (avblekbar från någon av de godkända grundfärgerna). Kraftig stickelhårighet accepteras på ston och valacker. Stora vita fält på kroppen är tillåts på ston och valacker. Övriga tecken är tillåtna. Bläs och fyra vita strumpor är önskvärt. Fux och konstantskimmel är ej tillåtna.

Avelsdiplom

Avelsdiplom delas ut till 3-årigt sto som uppnått 40 p eller mer, ingen delpoäng under 7. Shireston under 163 cm kan ej tilldelas avelsdiplom.

Bruksprov

Kör- eller ridprov är frivilligt och ska utföras enligt Plan och riktlinjer.

Individprövning

Avelsvärdesklass G

- Sto lägst 3 år gammal
- Sto 3-9 år ska uppnå lägst 35 p exteriört, ingen delpoäng under 6, vid premieringstillfället. Äldre ston skall bedömas vara av lägst motsvarande kvalitet om de ej poängbedöms vid premieringstillfället.

Avelsvärdesklass GB

Stoet uppfyller kraven för värdebokstav G samt genomfört godkänt kör- eller ridprov.

Avkommeprövning

Bedömda avkommor äldre än 12 månader ska vara införda grundstamboken. Avkommor yngre än 12 månader ska vara berättigade till infördande i grundstamboken.

Avelsvärdesklass A

Stoet uppfyller kraven för värdebokstav G samt

- Ha lämnat minst fem avkommor
- Stoet ska uppnå minst 80 avkommepoäng, varav minst tre avkommor med lägst 20 poäng, eller

- uppnå minst 80 avkommepoäng, varav en avkomma med lägst 30 poäng samt en avkomma med lägst 20 poäng.

Avelsvärdesklass ELIT (kan utdelas postumt så länge avkomma är i livet)

- Stoet uppfyller kraven för värdebokstav A samt ha minst 6 avkommor
- Stoet ska uppnå minst 120 avkommepoäng, varav minst två avkommor med 30 poäng och två avkommor med 20 poäng, alternativt
- 120 avkommepoäng, varav lägst tre avkommor erhållit 30 poäng.

Avelsvärdesklass SUPERELIT (kan utdelas postumt så länge avkomma är i livet)

- Stoet ska ha minst 7 avkommor som erhållit 30 avkommepoäng vardera.

Vid poängräkning får varje avkomma räknas endast en gång.

10p

- Levande fött föl som uppnått minst 10 dygn

20p

- erhållit lägst 38 poäng exteriört vid 3 års ålder, ingen delpoäng under 7.
- varit placerad i officiell ridtävling lägst Lätt B, bruksridnings-, brukskörnings-, plöjnings- eller skogskörningstävling i lägst distriktmästerskapsklass eller vid regional körtävling.
- varit bland de 60 % bästa i stoklassen vid National horse show vid lägst tre års ålder.
- hingst som i England erhållit Grant-titeln.

30p

- erhållit avelsdiplom
- tilldelats 40 poäng, ingen delpoäng 7 eller mer på avelsvärderingsgrundande arrangemang vid lägst tre års ålder
- vara AB eller GB-premierat sto
- varit placerad i officiell ridtävling lägst Lätt B, bruksridnings-, brukskörnings-, plöjnings- eller skogskörningstävling i distriktmästerskapsklass eller vid regional körtävling, samt erhållit lägst 38 poäng exteriört vid lägst 3 års ålder.
- varit placerad i stoklassen vid National horse show vid lägst tre års ålder.
- varit reserv eller kvalificerad, i stoklassen, till Shirehorse of the Year Show, vid lägst tre års ålder.

50p

- hingst godkänd enligt svenska rasvisa bestämmelser
- hingst som i England erhållit Premium-titel
- A- eller ELIT-premierat sto